

Michael Hardenfelt: Hvordan Polen blev Polen

- Myter og antimyter

Mr. East Forlag 2020
www.mreast.dk
ISBN: 978-87-998842-8-5

Forfatter: Michael Hardenfelt
www.hardenfelt.com
m@hardenfelt.com

Krigen om navne – her i Gdansk. Regeringsadministrationen beordrer kommunen til at omdøbe gaden til Præsident Lech Kaczynski-gade, så kommunen sætter en tavle op om regeringsordren og lader indtil videre det gamle navn blive siddende.

Hvordan Polen blev Polen er et forsøg på at forklare, hvad der egentligt sker i Polen lige nu.

Den politiske situation er vigtig, men det rækker langt ud over dette. Polen er midt i en kulturkamp, en revolution, som i realiteten rækker videre end de ændringer, der blev gennemført ved kommunismens fald i 1989.

Det kan godt være, systemændringerne i Polen ikke har sammen udenrigspolitiske afsmitning, som systemskiftet i 1989, der resulterede i kommunismens sammenbrud og ødelæggelsen af Sovjetunionen.

Indenrigspolitisk er omstillingen imidlertid enorm, og bogen giver en forklaring på, hvad det er, der sker.

Bogen er en personlig beretning, som blander faktuelle forhold med forfatterens egen fortælling om Polen. Det giver et letlæseligt og fornøjeligt overblik; når man har læst bogen færdig, er læseren forhåbentlig i stand til bedre at forstå, hvad det er for et land, der ligger derovre på den anden side af Østersøen.

Michael Hardenfelt har med aflydelsen boet i Polen siden 1994, og har på nærmeste hold fulgt udviklingen i landet siden få år efter systemskiftet i 1989.

Michael Hardenfelt har tidligere drevet produktionsvirksomhed i Polen og arbejdet som dansklærer.

De sidste otte år har han været beskæftiget med kulturformidling som translator og tolk mellem polsk og dansk samt som turistguide i Polen.

Hvordan Polen blev Polen – en fortælling i fem akter.

Første del giver en personlig **introduktion til Polen**, og fortsætter med at fortælle, hvad der ulmer i befolkningen; om modsætningerne mellem borgerne i dette store land. Endelig får læseren at vide, hvad der er sket af ændringer indenfor de seneste fem år.

Det er ikke muligt at forstå Polen uden en forståelse af historien under kommunismen frem til 1989. Det er omdrejningspunktet i alt, hvad der sker i Polen, og selv om det efterhånden ligger langt væk, trækkes kommunisttiden stadig frem i de daglige diskussioner. **Denne historie fortælles i andet akt.** Det er svært at give en bare nogenlunde neutral fortælling om denne periode, for alle har en masse følelser, når man begynder at diskutere 1944-1989. Som "udenforstående" har forfatteren dog bedre muligheder for at sætte sig ud de forvittringer, der præger polakkernes syn på perioden. En levende beskrivelse af politik, kultur og befolkning.

Tredje del behandler Polen fra systemskiftet frem til i dag. Det er en kronologisk gennemgang af små og store ting, som har haft betydning i de forløbne tredive år. Her skildres kampen for at blive en "normal" nation, kriminaliteten, korrupsionen og de forskellige forhold, der er blevet diskuteret i perioden.

I fjerde akt bliver læseren taget med på en rejse i forskellige tematiske forhold, som har enorm betydning for Polens selvforståelse. Her diskuteres **middelalderen, mellemløbetiden, kirken** og tiden under russisk, preussisk og østrigsk herredømme – men primært ud fra, hvordan man i dag ser på disse forhold i Polen.

Femte og sidste del er et kig i **krystalkuglen** – Hvor er Polen på vej hen?

Udvalgte citater fra bogen:

Del 1: "Formanden for PiS, Jarosław Kaczyński, er, lige som sin afdøde tvillingebror, født og opvokset i Den Polske Folkerepublik, og det kan tydeligt mærkes i deres måde at tænke på. Kaczyński er opvokset i et system, hvor det var naturligt, at partiet udvalgte de ledende embedsmænd, og såmænd også medarbejdere på lavere niveau i den statslige og kommunale administration. De er også opvokset med, at det er naturligt, at staten styrer den økonomiske udvikling, ejer en stor del af erhvervslivet og fra centralt hold er i stand til at styre samfundets udvikling. Afdøde Lech Kaczyński citerede med lethed Lenin i sin juridiske doktorafhandling, og har uden tvivl været godt inde i socialismens teoretiske fundament."

Fra del 2: "Lad os lige starte med en enkelt ting. Der var ikke nogen Rundt Bord-forhandlinger. Det er en myte!

Jeg skriver det lige en gang til: det runde bord var fiktion! – et genialt marketingudtryk, som skulle udtrykke ideen om, at alle polakker satte sig sammen og i fællesskab løste de problemer, der eksisterede i det polske samfund.

I realiteten var der et meget stort antal borde, og de var firkantede. Ved alle disse små, firkantede borde diskuterede man en masse detaljespørgsmål, men de reelle forhandlinger fandt sted mellem Walesa og general Jaruzelski, selv om generalen ikke deltog personligt i samtalerne; men han var i konstant telefonisk kontakt.

Selve det runde bord – symbolet på forhandlingerne og ændringerne i det polske samfund – eksisterer selvfølgelig. Det blev produceret specielt til lejligheden, og blev anvendt ved forhandlingernes åbning den 6. februar 1989 og den 5. april samme år, hvor forhandlingerne blev opsummeret og resultatet leveret til befolkningen."

Fra del 3: "Lørdag den 10. april 2010 er en dag, de fleste polakker husker tydeligt. For polakkerne svarer øjeblikksindtrykket måske til det, der skete ved mordet på Kennedy i 1963 eller Olof Palme i 1986 – men i Polens tilfælde var det ikke bare statslederen, der døde, men hele landets topadministration og ledende politikere fra både regeringspartiet og oppositionen."

Fra del 4: "I et land, hvor homoseksualitet fortsat indebærer stigmatisering, er kirken dog redningen for unge mænd, som ved at indtræde i præstegerningen undgår det sociale pres for at finde en pigekæreste eller gifte sig, og det hævdes da også, at mellem 30-50% af præsterne er homoseksuelle. Det gør selvfølgelig i sig selv ikke disse mennesker til pædofile, men med traditionen for, at unge mennesker deltager i kirkens arbejde og er i tæt kontakt med præsterne, kan det næppe undgås, at nogen af dem fristes over evne af det unge kød."

Fra del 5: "Polakkerne er i dag nogle af de mest EU-begejstrede i Europa, men de har også haft en lang række år med rene fordele – når ses bort fra importen af degenererede vestlige ideer og et par andre småting. Ikke desto mindre kan Polen hurtigt komme i en situation, hvor landet går fra at drage enorm fordel af EU-midlerne til at blive netto-bidragyder. Samtidig vil lønniveauet mellem Polen og de vestlige lande flade ud, hvilket vil mindske interessen for at søge arbejde i udlandet. Mange polakker vil selvfølgelig fortsat være tilhængere af et forenet Europa, men en stor del af den polske befolkning har aldrig været udenfor Polen og ser ikke noget behov derfor. Hvis de ser, at Polen skal til at finansiere fattige lande i Sydøsteuropa, kan de hurtigt blive skeptiske, specielt hvis Polen har en regering, som ikke ser europæisk integration som en fordel."

Michael Hardenfelt kan bookes for foredrag til biblioteker, aftenundervisning, studiekredse, virksomheder som opererer i Polen og andre interesserede.

Jeg tilbyder som standard en generel præsentation af bogen og de politiske forhold i Polen, samt hvad der har ført til disse. Oplægget efterfølges af diskussion med deltagerne.

Der kan også forberedes specialforedrag om forskellige emner med relation til Polen. Et af de mest populære foredrag indenfor de senere år er "Det moderne Polen", som fortæller om levestandard, mentalitet, arkitektur og praktiske forhold i Polen.

Prisen for et foredrag er 3.000 danske kroner overalt i Danmark.

Mail: m@hardenfelt.com